

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001892

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НАВС про видачу дипломів ДФ від 10.07.2024 №943

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чекан Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Chekan

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 17-06-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Чекан Н.В._ID 5662

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.81.71

Тема дисертації:

1. Запобігання насильницьким злочинам, що вчиняються маргінальними групами в Україні
2. Prevention of violent crimes committed by marginal groups in Ukraine

Реферат:

1. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право». – Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2024. Дисертація є одним із перших комплексних монографічних досліджень, в якому реалізовано праксеологічний підхід до формування кримінологічних засад запобігання насильницьким злочинам, що вчиняються маргінальними групами з визначенням шляхів розв'язання низки фундаментальних і прикладних проблем в діяльності органів поліції та громадськості. Проведена періодизація кримінологічних досліджень проблем маргінальності та маргіналізації населення в Україні з розподілом на такі етапи: початковий – дослідження маргіналізаційних процесів населення як культурного явища, вивчення феномену особи-маргінала, основа вивчення – культурний конфлікт (кінець XIX – поч. XX ст.); проміжний – розвиток ідеї маргінальності в контексті переміщення громадян з однієї соціальної групи в іншу, практичні дослідження у роботах представників урбан-соціології американської та західноєвропейської кримінологічних наукових шкіл (1920 р – 1991 р); сучасний – надання кримінологічної

характеристики маргіальності в Україні, дослідження особи-маргінала, встановлення причин та умов маргіалізації населення (1991 р. – по т.ч.). Обґрунтовано багатофункціональний підхід до: а) маргіальності: відсутність нормативного регулювання правового становища особи-маргінала; виключення або відмова особи від підтримки соціальних відносин і зв'язків (десоціалізація особи); деформація особи, яка пов'язана з негативним, конфліктним ставленням до соціальних культур й цінностей. Основними характеристиками такого феномену є: відсутність нормативного регулювання правового становища особи-маргінала; виключення або відмова особи від підтримки соціальних відносин і зв'язків (десоціалізація особи); деформація особи, яка пов'язана з негативним, конфліктним ставленням до соціальних культур й цінностей; б) маргіальної поведінки як виду правомірної поведінки, яка зумовлена об'єктивною дійсністю та внутрішньоособистісною конфліктністю, низьким рівнем правової культури та свідомості особи, виражається у нехтуванні загальнолюдськими цінностями та інтересами, враховує лише особистісні потреби, спрямована на виконання правових заборон і обов'язків через небажання нести відповідальність, але в силу детермінаційних процесів, зумовлює вчинення кримінальних правопорушень, у тому числі й насильницьких злочинів; в) маргіальної насильницької поведінки, при якій маргіальним визнано спосіб життя соціально-неблагополучних груп населення, відчужених від суспільно корисних зв'язків, як правило, не маючих постійного джерела доходів, які характеризуються делінквентною поведінкою і через це схильних до вчинення кримінальних правопорушень, у тому числі насильницьких злочинів, а маргіальна насильницька злочинність – це сукупність насильницьких злочинів (умисне кримінально-протиправне діяння, що проявляється у застосуванні фізичного та психологічного впливу на органи, тканини, психіку жертви чи погрози його застосування), що вчиняються особами, що ведуть маргіальний спосіб життя; г) складу маргіальної поведінки (об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона) як інформаційно-пізнавальної у процесі взаємодії правомірності й протиправності, а також інструментарій кримінологічного моніторингу за допомогою якого здійснюється оцінка поведінки людини, вибір й застосування оптимальних дієвих запобіжних заходів з розподілом такої поведінки на позитивну, негативну; індивідуальну, групову; добровільну, примусову; соціальну, економічну, політичну; активну, пасивну, звичайну, соціально-схвалену; особистісно-орієнтовану, егоїстично-орієнтовану; д) агресії як фізичної або психологічної поведінки людини, спрямованої на насильницьке руйнування загальнолюдських цінностей й ідеалів та знаходить свій прояв у кримінальних правопорушеннях насильницької спрямованості (кримінальна агресія), зокрема: дії деструктивного характеру, засобу заподіяння правомірного насильства (природна агресія) та протиправного насильства (соціальна агресія) задля досягнення певної мети, реалізації мотиваційної сфери.

2. Dissertation for obtaining the degree of Doctor of Philosophy in specialty 081 - "Law". – National Academy of Internal Affairs, Kyiv, 2024. The dissertation is one of the first comprehensive monographic studies in which a praxeological approach to the formation of criminological principles for the prevention of violent crimes committed by marginal groups is implemented, with the determination of ways to solve a number of fundamental and applied problems in the activities of police bodies and the public. The periodization of criminological studies of the problems of marginality and marginalization of the population in Ukraine has been carried out, with the division into the following stages: initial - the study of marginalization processes of the population as a cultural phenomenon, the study of the phenomenon of the marginal person, the basis of the study - cultural conflict (end of the 19th - beginning of the 20th century); intermediate - the development of the idea of marginality in the context of the movement of citizens from one social group to another, practical studies in the works of representatives of urban sociology of the American and Western European criminological scientific schools (1920 - 1991); modern - providing a criminological characterization of marginality in Ukraine, researching the marginal person, establishing the causes and conditions of marginalization of the population (1991 - up to date). A multi-functional approach to: a) marginality: lack of regulatory regulation of the legal position of a marginalized person; exclusion or refusal of a person from maintaining social relations and connections (desocialization of a person); deformation of the person, which is associated with a negative, conflicting attitude towards social cultures and values. The main characteristics of this phenomenon are: lack of regulatory regulation of the legal status of a marginalized person; exclusion or refusal of a person from maintaining social relations and connections

(desocialization of a person); deformation of the person, which is associated with a negative, conflicting attitude towards social cultures and values; b) marginal behavior as a type of lawful behavior that is determined by objective reality and intrapersonal conflict, a low level of legal culture and consciousness of the person, is expressed in neglect of universal human values and interests, takes into account only personal needs, is aimed at fulfilling legal prohibitions and obligations through reluctance to bear responsibility, but due to deterministic processes, leads to the commission of criminal offenses, including violent crimes; c) marginal violent behavior, in which the lifestyle of socially disadvantaged groups of the population, alienated from socially useful ties, usually without a permanent source of income, characterized by delinquent behavior and therefore prone to committing criminal offenses, is recognized as marginal, in that among violent crimes, and marginal violent crime is a set of violent crimes (a deliberate criminal act manifested in the application of physical and psychological influence on the organs, tissues, psyche of the victim or the threat of its application), committed by persons leading a marginal lifestyle ; d) composition of marginal behavior (object, objective side, subject, and subjective side) as informational and cognitive in the process of interaction of legality and illegality, as well as a toolkit of criminological monitoring with the help of which an assessment of human behavior, choice and application of optimal effective preventive measures with the division of such behavior into positive and negative; individual, group; voluntary, forced; social, economic, political; active, passive, ordinary, socially approved; personal-oriented, selfish-oriented; e) aggression as physical or psychological behavior of a person, aimed at the violent destruction of universal human values and ideals and is manifested in criminal offenses of a violent nature (criminal aggression), in particular: actions of a destructive nature, a means of causing legitimate violence (natural aggression) and illegal violence (social aggression) in order to achieve a certain goal, to realize the motivational sphere.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чекан Н. В. Особливості детермінації насильницьких злочинів, що вчиняються маргінальними групами. Colloquium-journal. 2021. № 33 (120). С. 53–57.
- Чекан Н. В. Кримінологічні підходи до поняття «маргінальність» та її ознак. Право і суспільство журнал. 2021. № 6 С. 228–235.
- Чекан Н. В. Загальносоціальні заходи запобігання насильницьким злочинам, що вчиняються маргінальними групами. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №8. С. 461-465.
- Чекан Н. В. Кримінологічний аналіз складу маргінальної поведінки особи. Правовий часопис Донбасу. 2022. № 3(80). С. 64-68.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левченко Юрій Олександрович
2. Yurii O. Levchenko

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;ORCID ID: 0000-0003-1124-9517

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Конопельський Віктор Ярославович
2. Viktor Y. Konopelskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курилюк Юрій Богданович
2. Yurii B. Kuryliuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4035-4431

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Національна академія управління"

Код за ЄДРПОУ: 16476880

Місцезнаходження: вул. Ушинського, 15, Київ, 03153, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Василевич Віталій Вацлавович

2. Vitaliy V. Vasilevich

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тичина Дмитро Михайлович

2. Dmytro M. Tychyna

Кваліфікація: д.ю.н., с.н.с., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: <https://orcid.org/0000-0002-9430-6101>

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Джу́жа Олександр Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Джу́жа Олександр Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бондар Сергій Володимирович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна